

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา School Academic Administration in Kuraburi District, Phang-Nga Educational Region

บึงอร กาญจนพันธุ์*
ดร.ดิเรก วรรณเสียร**

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในอำเภอกระบุรี จำนวน 138 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ส่วนการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและรองผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับการปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

1) พัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะ การพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีความสำคัญต่องานด้านการเรียนการสอน การจัดการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อยู่ที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยเฉพาะควรให้ความสำคัญด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

2) พัฒนานิเทศการศึกษา อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีการพัฒนาและพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตลอดเวลา โดยมีมาตรฐานที่แน่นอน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน /เขตพื้นที่การศึกษาพังงา

* นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

This study explored situations and ways for academic administration development in schools in Kuraburi District within Phang-Nga Educational Service Area . Data collection derived from a questionnaire and an interview. The questionnaire was distributed to 138 teachers, and 5 teachers participated in an interview to gain their perceptions about ways for schools' academic administration development. Data analysis used was descriptive statistics, including frequency, percentage, means, and standard deviation whereas content analysis was used for the interview.

The above results could lead to two ways for development in academic administration as followed:

1.) Regarding development of learning processes, learner-centred approach should be enhanced. This is because learning and teaching management could indicate the success of education management.

2.) Concerning educational supervision, there should be consistency and on-going practice. This would influence teachers' development; moreover, teachers will be prepared for unexpected changes.

Keywords : School Academic Administration ; Phang-Nga Educational Region

บทนำ

ผู้วิจัยเป็นผู้ที่รับผิดชอบหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนหนึ่งในอำเภอกระบุรีเห็นว่าสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำน่าจะมาจากการขาดการบริหารวิชาการอย่างจริงจังของผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนให้สอดคล้องกับขอบข่ายงานวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะศึกษาสภาพที่แท้จริงของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติอันจะเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้สามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษางานวิชาการตามขอบข่ายที่

ระเบียบคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พังงาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2550 ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงาได้กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการดังนี้

- 1.งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.งานวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้
- 4.งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5.งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 6.งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7.งานนิเทศการศึกษา
- 8.งานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.งานส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

10.งานประสานความร่วมมือในการพัฒนา
วิชาการกับสถานศึกษาอื่น

11.งานส่งเสริมสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล
ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการ
ศึกษา

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ของ
โรงเรียนในอำเภอคุระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิชาการของ
โรงเรียนในอำเภอคุระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในอำเภอคุระบุรี
เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ปีการศึกษา 2552 ทั้งหมด
18 โรงเรียน จำนวน 215 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูในอำเภอคุระบุรี
เขตพื้นที่การศึกษาพังงากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย
เปิดตารางแสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดย
ใช้ตามแบบของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and
Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 43) จาก
จำนวนประชากร 215 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
138 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified
Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling)

ผู้ให้ข้อมูล

ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียน ในอำเภอคุระบุรี เขตพื้นที่การ
ศึกษาพังงา โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา
รองผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ
จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน
เชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง
แบบสอบถามแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ตอน รายละเอียด
แต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ
ของผู้บริหารและครูผู้สอนได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา
ตำแหน่งการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามปลายปิดซึ่งมี
ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ
คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับ
น้อย ระดับน้อยที่สุด โดยแบ่งเป็น 11 ด้าน รวม 60 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการ
พัฒนางานวิชาการในโรงเรียนอำเภอคุระบุรี เขตพื้นที่
การศึกษาพังงา จำนวน 11 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามในการ
ศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย
ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.ขอหนังสือจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วส่ง
หนังสือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอความ
อนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
การให้ส่งหนังสือถึงโรงเรียนที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูล
เพื่อการศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนใน
อำเภอคุระบุรี จำนวน 18 โรงเรียน โดยส่งแบบสอบถาม
ไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 138 คน

2. ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากเขต
พื้นที่การศึกษาพร้อมแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล
จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในอำเภอคุระบุรี

จำนวน 18 โรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาเลือกบุคคลที่จะให้สัมภาษณ์เป็นผู้บริหารและรองผู้บริหารทั้ง 5 คนที่มีความรู้ความสามารถโดดเด่นน่าสนใจ

2. ผู้ศึกษาขอสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารรวม 5 คน ด้วยตนเองในหัวข้อแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอคุระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check List) นำผลมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่(Frequency)และหาค่าร้อยละ(Percentage)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอทับปุด เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ลักษณะคำถามแต่ละข้อ มี 5 ตัวเลือก คือ ปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้ศึกษา

ใช้เกณฑ์ในการกำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยที่มีช่วงคะแนนในแต่ละชั้นเท่าๆ กัน ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายความว่า โรงเรียนปฏิบัติงานนั้นมากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายความว่า โรงเรียนปฏิบัติงานนั้นมาก

2.61 – 3.40 หมายความว่า โรงเรียนปฏิบัติงานนั้นปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายความว่า โรงเรียนปฏิบัติงานนั้นน้อย

1.00 – 1.80 หมายความว่า โรงเรียนปฏิบัติงานนั้นน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอคุระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับการปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ส่วนด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นลำดับสุดท้ายค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอกระบุรี
เขตพื้นที่การศึกษาพังงา

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอ กระบุรีเขตพื้นที่การศึกษาพังงา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับที่
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.73	0.67	มาก	5
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.95	0.57	มาก	1
3	ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน การเรียนรู้	3.80	0.56	มาก	3
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.73	0.69	มาก	6
5	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ ศึกษา	3.60	0.63	มาก	11
6	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.80	0.68	มาก	4
7	ด้านการนิเทศการศึกษา	3.70	0.72	มาก	7
8	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถาน ศึกษา	3.83	0.65	มาก	2
9	ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.67	0.69	มาก	9
10	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น	3.69	0.70	มาก	8
11	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการ ศึกษา	3.65	0.69	มาก	10
รวม		3.74	0.55	มาก	

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา สรุป
ผลการศึกษาดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 138 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน
106 คน คิดเป็นร้อยละ 76.81 อายุ 30-40 ปี จำนวน
51 คน คิดเป็นร้อยละ 36.96 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี
จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 84.78 และตำแหน่ง

ครูผู้สอน จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 94.20

2. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวม
นั้นอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.74
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 และเมื่อพิจารณา
รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับการปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1
คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมา
คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ

เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นลำดับสุดท้ายแยกสภาพการบริหารงานวิชาการเป็นรายข้อดังนี้

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67
- 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57
- 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้ ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56
- 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69
- 5) ด้านการพัฒนาสื่อวัสดุกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63
- 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68
- 7) ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72
- 8) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65
- 9) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69
- 10) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70

11) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอกระบุรี

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ 2 ลำดับแรก คือพัฒนาระบบการเรียนรู้ มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ส่งเสริมสถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการพัฒนาการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

การอภิปรายผล

ภาพรวมพบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนด้านพัฒนาระบบการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพราะภารกิจที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการ คือ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับประทวนพรมจ้อย (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษากาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ภาพรวมที่มีระดับการปฏิบัติมาก 3 ด้านแรก ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยโรงเรียนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้จัดทำแผนการเรียนรู้รายวิชาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะกระบวนการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับประภาส เกตุพงษ์พันธ์ (2549) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรังเขต 1 พบว่า

การปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนและด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพในการบริหารต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างส่วนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก คือโรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนางานตามแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ความสำคัญของการศึกษาต่อการพัฒนาคุณภาพของคนไทยและความตื่นตัวในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาก็ได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ต่างให้ความสนใจและติดตามความเคลื่อนไหวของการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้อย่างใกล้ชิด ส่วนกระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 หน้า 6) ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญาของพญายุทธ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า 1.ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี อยู่ในระดับมากทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีระดับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการสูงสุดได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาและข้อที่มีระดับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการต่ำสุดได้แก่การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนที่ชาญฉลาดและมีวิสัยทัศน์กว้างไกลทันกับการเปลี่ยนแปลง จึงมีความตระหนักและนำสถานศึกษาเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดความพร้อมตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาได้ทันที

3) ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้ ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก คือโรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้สำหรับวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนต่อไป เพราะเป็นภาระหน้าที่ที่โรงเรียนต้องปฏิบัติเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ณรงค์ เบญจศักดิ์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่าระดับการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นงานบริหารงานวิจัยและพัฒนาและการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับการปฏิบัติงานการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันพบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันยกเว้นงานบริหารการเรียนการสอน งานบริหารการประเมินผลการเรียน และงานบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานที่มีอัตราค่าถ่วง

ต่อนักเรียนต่างกันพบว่าโดยภาพรวมรายด้านงานการบริหารการเรียนการสอนงานการบริหารการประเมินผลการเรียน งานการบริหารการเรียนการสอน งานการบริหารการประเมินผลการเรียน งานการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา งานการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ และงานการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานการบริหารงานวิจัยและพัฒนา และงานการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก คือ โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ เนื่องจากแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในชุมชนมีสิ่งดี ๆ และน่าสนใจอย่างหลากหลายที่โรงเรียนควรให้ความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ แดง นิ่มอนงค์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 พบว่า การปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ถ้าจำแนกตามประสบการณ์ขนาดของโรงเรียน และประเภทโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสามารถให้ข้อเสนอแนะได้ 2 ลักษณะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ทั้ง 11 ด้าน แต่เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นที่สุด ดังนั้นวิธีการที่จะทำให้มีการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษานั้นโรงเรียนควรมีการจัดประชุมปฏิบัติการให้ความรู้แก่บุคลากรในการใช้สื่อและผลิตสื่ออย่างมีประสิทธิภาพและควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อให้ครูได้ใช้สื่อได้อย่างทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษานี้เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา เท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรได้ทำการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในอำเภอกระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา เพื่อให้รู้ว่าครูมีการบริหารบริหารงานวิชาการอย่างไรให้โรงเรียนมีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์พับบลิเคชั่น.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2540). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ณรงค์ เบ็ญจศักดิ์ .(2550).การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ประทวน พรหมจ้อย.(2548).การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545).การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:ศูนย์สื่อเสริม.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน.
- อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :โอเอส พรินติ้งเฮาส์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เอสดีเพรส.